

عنوان مقاله:

نگاهی انتقادی به چهار نگره فقهی در تعزیر گناهکاران

محل انتشار:

فصلنامه دین و قانون، دوره 7، شماره 23 (سال: 1398)

تعداد صفحات اصل مقاله: 22

نویسندگان:

محمد جعفر صادقیپور

سید علیرضا میرپد

خلاصه مقاله:

قاعده «التعزیر لکل عمل محرم» یکی از قواعد پرکاربرد فقه اسلامی است. وفق نص این قاعده، حاکم می تواند مرتکب هر رفتار حرامی را تعزیر کند؛ لکن تلقی و تفسیر فقهای امامیه از این قاعده یکسان نیست. عده ای هر فعل حرامی را مستوجب تعزیر دانسته و برخی فقط مرتکب گناهان کبیره را قابل تعزیر قلمداد کرده اند. گروهی نیز جواز تعزیر را منوط به عدم اعراض شخص گناهکار از فعل منتهی عنه به واسطه نهی و توبیخ و موعظه دانسته اند. علاوه بر این سه دسته از فقها، عده ای بر این باورند که تعزیر مرتکب گناه، فقط در جایی رواست که گناه ارتكابی مخل نظم عمومی و برهم زننده انتظام امور باشد. در این پژوهش ضمن بررسی ادله مختلف چهار رویکرد فوق، این نتیجه حاصل می آید که علاوه بر احتمال راه جویی قاعده مذکور از فقه خلفایی اهل تسنن به فقه امامیه، با وجود ظرفیت هایی که حکومت را در جرم انگاری گناهان مخل نظم عمومی یاری می کند، اساسا پایبندی به چنین قاعده ای وجهی ندارد و بر خوانش صائبی که از آن نیز ارائه می شود، عملا هیچ فایده ای مترتب نیست.

کلمات کلیدی:

تعزیر، معصیت، فقه امامیه، نظم عمومی، حاکم اسلامی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1838317>

